

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Πάτρα 25 Φεβρουαρίου 2016

Αριθ.Πρωτ.: 41640/52

Ταχ.Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
& Αμερικής - 264 41 ΠΑΤΡΑ
Τηλέφωνο :2613-613536
Πληροφορίες: Β.Μολφέση
FAX : 2613-613538
e-mail: grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

ΠΡΟΣ : Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη
Ενέργειας & Περιβάλλοντος
κ. Νικολάου Υφαντή

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Εκτελεστική Γραμματέα
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
3. Γενική Δ/ση Αναπτυξιακού Προγρ/σμού
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση της αριθμ. **7/22-02-2016** απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου

ΣΧΕΤ: Η υπ. αριθ. 41527/186/16-02-2016 εισήγηση του Αντιπεριφερειάρχη Ενέργειας & Περιβάλλοντος κ.Νικολάου Υφαντή

Σας διαβιβάζουμε την υπ. αριθμ. **7/22-02-2016** απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή «Βορειοδυτική Πελοπόννησος» των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου» και παρακαλούμε για τις περαιτέρω δικές σας ενέργειες.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ακολουθεί απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 3^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 22-02-2016, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15.00' στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 41834/56/16-2-2016 γραπτή πρόσκληση της Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1)Τογιοπούλου Αναστασία-Πρόεδρος , 2) Κανέλλης Γεώργιος – Αντιπρόεδρος, 3) Κούστας Κωνσταντίνος- Γραμματέας, 4) Αγγελόπουλος Γεώργιος, 5)Αγιομυργιαννάκης Εμμανουήλ, 6)Αρβανιτάκης Ιωάννης, 7)Αριστειδόπουλος Χαράλαμπος, 8)Αυγέρης Σάββας, 9)Βεργοπούλου Παρασκευή, 10)Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος, 11)Δριβίλας Δημήτριος, 12)Ευθυμίου Απόστολος, 13)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 14)Καπράλος Σπυρίδων, 15)Καρδάρα Ευσταθία, 16)Καρπέτας Κωνσταντίνος, 17)Κελεπούρης Ανδρέας, 18) Κοκκότη Γεωργία-Αρετή, 19)Κολοβός Ιωάννης, 20)Κοτοπούλης Σπυρίδων, 21)Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος, 22)Κωνσταντοπούλου Αναστασία , 23))Κωσταριάς Δημήτριος, 24)Λαλιώτης Παναγιώτης, 25)Λύτρας Ιωάννης, 26)Μαυρόγιαννης Διονύσιος,

27)Μητρόπουλος Κωνσταντίνος, 28)Μπούνιας Χρήστος , 29)Μπράμος Παναγιώτης, 30)Νασιώτης Θεόδωρος, 31)Παπαναγιώτου-Μαρτζάκλη Γεωργία, 32)Παρασκευόπουλος Γεράσιμος, 33)Πετρόπουλος Κωνσταντίνος, 34)Πλατανιάς Παναγιώτης, 35)Ρήγας Χρήστος, 36)Σιαμπλής Δημήτριος, 37)Σώκος Ευθύμιος, 38)Υφαντής Νικόλαος, 39)Φωτόπουλος Τρύφων, 40)Χαμηλάκη Αικατερίνη, 41)Χαροκόπος Αντώνιος, 42)Χατζηλάμπρου Βασίλειος, 43)Χήνος Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Ζαφειρόπουλος Ιωάννης , Κατσανιώτης Ανδρέας, Κατσακούλης Ευάγγελος, Κοκκινοβασίλης Πολυδεύκης (Τάκης) , Μπαλαμπάνης Νικόλαος (δικαιολογημένα απών), Σύρμος Γεώργιος, Τσόγκας Γεώργιος και Φαρμάκης Νεκτάριος .

Ήταν παρόντες και συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ.Απόστολος Κατσιφάρας, οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλ/νιας κα Χριστίνα Σταρακά, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος και Ηλείας κ. Γεώργιος Γεωργιόπουλος.

Επίσης στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Ο Γενικός Γραμματέας Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Μιχάλης Βερροϊόπουλος, η κα Σοφία Σταματάκη Πρόεδρος Ελληνικής Διαχείρισης Εταιρείας Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ), οι κ.κ. Σπυρίδωνας Μπέλλας και Ιωσήφ Αθανασιάδης από τη Δ/ση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Κίμωνας Χρηστάνης και Ξενοφώντας Σταυρόπουλος Μελετητές για την ΣΜΠΕ Β.Δ. Πελοποννήσου, Γεώργιος Βαβίζος και Ιερόθεος Ζαχαρίας Μελετητές για την ΣΜΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, Νίκος Χλύκας Μελετητής για την ΣΜΠΕ Άρτας-Πρέβεζας, Σωτήρης Χιωτάκης εκπρόσωπος της εταιρείας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ENERGEAN OIL, Γιάννης Γρηγορίου και Φοίβος Συμεωνίδης εκπρόσωποι από τα Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ), Αθανάσιος Γιανναδάκης Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου-Τμ. Δυτ. Ελλάδας, Αντώνης Αγγελόπουλος Μέλος

Αντιπροσωπείας ΓΕΩΤΕΕ, Γενικού Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Γεωλόγων υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδοροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, η Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Αριθ.Αποφ. 7/2016

Στη συνέχεια η Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το 1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή «Βορειοδυτική Πελοπόννησος» των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου», δίνοντας το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη Ενέργειας & Περιβάλλοντος κ.Νικόλαο Υφαντή, που είναι εισηγητής του θέματος και που αναφέρεται στην αριθ. πρωτ. 41527/186/16-02-2016 γραπτή εισήγησή του, που λέει τα εξής:

«Η εν θέματι «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή «Βορειοδυτική Πελοπόννησος» εισάγεται προς συζήτηση, δυνάμει της υπ' αρ. 1/21-1-2016 ομόφωνης απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων, η οποία και την παραπέμπει για Γνωμοδότηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3, του άρθρου 164 «Επιτροπές Περιφερειακού Συμβουλίου», του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», και το άρθρο 2, παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων του Περιφ/κού Συμβουλίου Δυτ. Ελλάδας, λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητάς του.

Η παρούσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή της Προκήρυξης Διεθνούς Διαγωνισμού για παραχώρηση δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις χερσαίες περιοχές Άρτα-Πρέβεζα Αιτωλοακαρνανία και Βορειοδυτική Πελοπόννησος, που περιλαμβάνει Πρόγραμμα σεισμικής έρευνας, όρυξης γεωτρήσεων και παραγωγής υδρογονανθράκων στην χερσαία περιοχή Βορειοδυτική (ΒΔ) Πελοπόννησος.

Ονομασία του έργου

Παραχώρηση Δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στην χερσαία περιοχή «Βορειοδυτική Πελοπόννησος».

Επωνυμία του φορέα του έργου

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, Διεύθυνση Υδρογονανθράκων.

Γεωγραφικός Προσδιορισμός

Στην Προκήρυξη του Διεθνούς Διαγωνισμού καθορίζονται τα όρια του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του προγράμματος με όνομα «ΒΔ Πελοπόννησος» όπου περιλαμβάνει το **χερσαίο** τμήμα της περιοχής που περιλαμβάνει σχεδόν όλη τη Π.Ε. Ηλείας, το δυτικό τμήμα της

Π.Ε. Αχαΐας και ένα μικρό τμήμα της Π.Ε. Αρκαδίας. Η προς παραχώρηση περιοχή έχει συνολική έκταση 3.778,3 km² από την οποία το 55,31% περίπου ανήκει στην Π.Ε. Ηλείας, το 37,24% στην Π.Ε. Αχαΐας και το 7,45% στην Π.Ε. Αρκαδίας.

Υφιστάμενη κατάσταση

Το πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος περιλαμβάνει αξιόλογη ποικιλία οικοσυστημάτων με σπάνιους οικότοπους όπου εξέχουσα σημασία έχει το σύμπλεγμα υγρότοπων Κοτυχίου-Προκοπίου-Αράξου/Καλόγριας και Καΐαφας και οι συναφείς γειτνιάζοντες προς αυτό χερσαίοι οικότοποι. Η οριοθέτηση της προστατευόμενης περιοχής που αφορά τους υγροβιότοπους προκύπτει από την Κ.Υ.Α. 66289/9-7-1993 (ΦΕΚ 506/τ.Β΄) και ορίζει τρεις ζώνες προστασίας, τη ζώνη Α΄ ως υψηλής προστασίας (Δάσος Στροφυλίας, Υγροβιότοποι Λιμνοθάλασσας Κοτυχίου, Ιχθυοτροφείο Πρόκοπου, λίμνη και έλη Λάμιας, κλπ.), τη ζώνη Β΄ ως Περιφερειακή ζώνη προστασίας (Λιμνοθάλασσα Καλογρίας ή Αράξου, Ιχθυοτροφείο Πάπας, ορεινοί όγκοι Μαύρων Βουνών, τμήμα του αρδευτικού δικτύου της τεχνητής Λίμνης Πηνειού, κλπ.), και τη ζώνη Γ΄ ως Ευρύτερη περιοχή προστασίας. Η τελευταία καθορίζεται από την ευρύτερη λεκάνη απορροής των προαναφερθεισών ζωνών (Ζώνες Α΄ και Β΄). Στην περιοχή μελέτης εφαρμογής του Προγράμματος βρίσκεται ένας σημαντικός επιπλέον αριθμός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, συνολικά έντεκα (11), και σημαντικός αριθμός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 που γειτνιάζουν, συνολικά οκτώ (8).

Τα πετρώματα που διατρέχουν την περιοχή είναι κυρίως ανθρακικά και κλαστικά και η ομαδοποίηση τους γίνεται σε ζώνες, όπως Ιονία, Τρίπολης και Πίνδου. Οι εν λόγω ζώνες διατρέχουν την Ελληνική χερσόνησο παράλληλα από τον ορειογραφικό άξονά της από τα Ελληνο-Αλβανικά σύνορα στο βορά έως την Κρήτη και ακόμα ανατολικότερα έως τα παράλια της Τουρκίας. Η Ιονία απόθεση στα δυτικά της ΒΔ Πελοποννήσου είναι αντικείμενο εκτεταμένης γεωλογικής μελέτης λόγω της σημασίας της στην πιθανή ανεύρεση υδρογονανθράκων στη Δυτική Ελλάδα. Ανατολικά, η ζώνη Τρίπολης δομείται κυρίως από Μεσοζωικά ανθρακικά πετρώματα και ανατολικά της ζώνης Τρίπολης, βρίσκεται η ζώνη Πίνδου που αντιστοιχεί σε Μεσοζωική ακολουθία ανθρακικών και πυριτικών ιζημάτων.

Τα υδροφόρα συστήματα της περιοχής μελέτης διαθέτουν αποθέματα που ξεπερνούν τις ανάγκες για χρήση υπογείων νερών. Η ποιότητα τους κρίνεται καλή, όσον αφορά την αλατότητά τους και τη συγκέντρωση των νιτρικών που σχετίζεται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Στην περιοχή μελέτης απαντώνται έντεκα (11) κύρια υδροφόρα συστήματα με συνολικά ανανεώσιμα αποθέματα περίπου 983 m³*10⁹/έτος.

Τα εδάφη στις πεδινές περιοχές, εκτός των αποξηραμένων λιμνοθαλάσσιων περιοχών, είναι αρκετά εύφορα για την παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων. Οι απειλές που δέχονται είναι η διάβρωση, οι κατολισθήσεις στους ορεινούς όγκους, η μείωση της περιεκτικότητας σε οργανική ύλη, η υφαλμύριση σε περιοχές εντατικών καλλιεργειών, μη ελεγχόμενη δόμηση και αστικοποίηση, ρύπανση και τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Υφιστάμενες Χρήσεις Γης

Οι πεδινές και ημιορεινές που εμφανίζουν έντονη δυναμικότητα στον τομέα της φυτικής και ζωϊκής παραγωγής είναι: η περιοχή των δήμων Πύργου-Ήλιδας-Πηνειού-Ανδραβίδας/Κυλλήνης για την Π.Ε. Ηλείας και η περιοχή των δήμων Δυτικής Αχαΐας-Πατρέων-Ερυμάνθου για την Π.Ε. Αχαΐας. Οι δυναμικές ζώνες στις υδατοκαλλιέργειες είναι οι περιοχές εσωτερικών υδάτων της Π.Ε. Ηλείας. Βιομηχανικοί πόλοι συγκέντρωσης υπάρχουν στην Π.Ε Αχαΐας, συγκεκριμένα στην ευρύτερη περιοχή της Πάτρας, όπου λειτουργούν οι δύο ενεργές θερμοθετημένες οργανωμένες περιοχές του δευτερογενή τομέα, η ΒΙΠΕ και το Βιοτεχνικό Πάρκο Πατρών, με δευτερεύον/μικρότερο κέντρο το Αίγιο. Αναφορικά με την Π.Ε. Αρκαδίας, η Τρίπολη, ως αστικό κέντρο, λειτουργεί ως πυρήνας ανάπτυξης μιας ευρύτερης περιοχής, ενίοτε ως δέκτης όλης της οικονομικής δραστηριότητας της ευρύτερης περιοχής.

Προτεινόμενο έργο

Συστηματικές μελέτες από το 1960 έδειξαν ότι στη Δυτική Ελλάδα εμφανίζονται μητρικά πετρώματα Υ/Α με σημαντικό πάχος, αλλά και ταμιευτήρες και στόχος είναι η συστηματική διερεύνηση για τον εντοπισμό τους και την καταγραφή των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών τους.

Το προτεινόμενο Πρόγραμμα Έρευνας και Εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, όπως και κάθε ανάλογο πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης μιας οποιασδήποτε ορυκτής ύλης περιλαμβάνει σε γενικές γραμμές τα παρακάτω στάδια.

Στάδιο Αναζήτησης και Διερεύνησης . Στο στάδιο της Αναζήτησης αναζητούνται ελπιδοφόρες περιοχές, δηλαδή ευρύτερες περιοχές, που τα πρώτα ερευνητικά αποτελέσματα δείχνουν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις να φιλοξενούν στο υπέδαφός τους κοιτάσματα Υ/Α. Αυτό γίνεται με βάση παλαιότερες ερευνητικές/διατρητικές εργασίες, με τη βοήθεια γεωλογικών και τεκτονικών χαρτών και τεχνικών τηλεσκόπησης και την εφαρμογή γεωφυσικών (κυρίως σεισμικών, ηλεκτρομαγνητικών) διασκοπήσεων και γεωχημικών δειγματοληψιών. Στη φάση της Διερεύνησης, κάθε ελπιδοφόρα περιοχή ερευνάται αρχικά με δίκτυο γεωφυσικών (κυρίως σεισμικών) διασκοπήσεων από την επιφάνεια και εντοπίζονται στόχοι, δηλαδή κατάλληλες τεκτονικές ή/και στρωματογραφικές δομές στο υπέδαφος, που μπορεί να έχουν λειτουργήσει ως παγίδες υγρών και αερίων υδρογονανθράκων. Στους στόχους ορύσσεται μία ή περισσότερες ερευνητικές γεωτρήσεις.

Στάδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής και Στάδιο Αποξήλωσης – Αποσυναρμολόγησης εγκαταστάσεων και αποκατάσταση περιοχής. Στο στάδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής οι γεωτρήσεις του προηγούμενου σταδίου τίθενται σε παραγωγή, ενώ νέες ορύσσονται και συμβάλουν για παραγωγή. Πρόκειται για τη φάση ανάπτυξης του κοιτάσματος, κατά την οποία κατασκευάζονται όλες οι απαραίτητες για την παραγωγή υποδομές (εγκαταστάσεις διαχωρισμού αερίων και υγρών υδρογονανθράκων-, προσωρινές αποθήκες φυσικού αερίου ή/και πετρελαίου, δίκτυο αγωγών μεταφοράς, κ.α.). Μετά την ολοκλήρωση της εκμετάλλευσης ενός πεδίου Υ/Α ακολουθεί το στάδιο Αποξήλωσης – Αποσυναρμολόγησης εγκαταστάσεων και αποκατάστασης

της περιοχής. Η φάση αυτή περιλαμβάνει τη σφράγιση των σωληνώσεων όλων των ερευνητικών και παραγωγικών γεωτρήσεων, της αποσυναρμολόγησης και της απομάκρυνσης όλων των επιφανειακών εγκαταστάσεων και των υποδομών παραγωγής, αποθήκευσης και μεταφοράς, και η αποκατάσταση της περιοχής.

Η προκήρυξη που αφορά την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στην ΒΔ Πελοπόννησο, αναφέρει ότι στο στάδιο των Ερευνών θα τηρηθούν τρεις ξεχωριστές φάσεις εντοπισμού και ένα επιπλέον στάδιο Εκμετάλλευσης προσδιορίζοντας παράλληλα τη μέγιστη χρονική τους διάρκεια. Όσον αφορά το στάδιο των Ερευνών, κάθε φάση σχετίζεται με ξεχωριστό πρόγραμμα εργασιών, με δυνατότητα είτε μετάβασης στην επόμενη φάση εφόσον εκπληρωθούν όλες οι συμβατικές υποχρεώσεις, είτε παραίτησης στο τέλος κάθε φάσης. Η χρονική περίοδος που θα διαρκέσουν συνολικά και οι τρεις ερευνητικές φάσεις, κατά τα οποία θα εκτελεστούν σεισμικές έρευνες και ερευνητικές γεωτρήσεις εργασίας, έχει μέγιστη διάρκεια επτά (7) χρόνων με δυνατότητα παράτασης σύμφωνα με το νόμο περί υδρογονανθράκων. Το στάδιο της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με την προκήρυξη, είναι δυνατό να διαρκέσει το μέγιστο 35 χρόνια, όπου είκοσι πέντε (25) χρόνια θα είναι η αρχική διάρκεια εκμετάλλευσης με δυνατότητα παράτασης για δύο περιόδους πέντε (5) ετών έκαστη, υποκείμενη σε επαναδιαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης.

Με βάση τα παραπάνω και με την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη οι εξής παρατηρήσεις:

- Να ληφθούν υπόψη οι επιπρόσθετοι περιορισμοί που επιβάλλονται από την υιοθέτηση της **3^{ης} εναλλακτικής λύσης που αφορά την Εφαρμογή του Υφιστάμενου Προγράμματος με Πρόσθετους Περιορισμούς**. Η εν λόγω εναλλακτική λύση, επιβάλλει **χωρικούς και χρονικούς περιορισμούς** για την εφαρμογή του Προγράμματος και καταδεικνύεται από τη ΣΜΠΕ ως η ενδεδειγμένη καθώς διατηρούνται οι θετικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του προγράμματος για τον πληθυσμό και μειώνονται οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- Να υιοθετηθεί **Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** που είναι εθελοντικό και περιγράφεται στη ΣΜΠΕ. Περιλαμβάνει τη συστηματική αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση όλων των περιβαλλοντικών θεμάτων και την παρακολούθηση των δυνητικών σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης των Υ/Α με στόχο την πρόληψη της ρύπανσης, τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής τους απόδοσης και τη συμμόρφωση τους με τις απαιτήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας. Τα πρότυπα που προτείνονται είναι το EMAS (ευρωπαϊκό πρότυπο), το ΕΛΟΤ EN ISO 14001 (διεθνές πρότυπο) και BS 8555 (Βρετανικό Πρότυπο Καθοδήγησης για τη σταδιακή εφαρμογή των προτύπων ISO 14001 και EMAS).

- Να ακολουθούνται οι **προτάσεις, κατευθύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον** που περιγράφονται στη ΣΜΠΕ
- Να υιοθετηθεί **Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης** όπως περιγράφεται στη ΣΜΠΕ και αφορά την παρακολούθηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων που μπορεί να προκληθούν από τη δραστηριότητα και την καταγραφή και τον έλεγχο της συμμόρφωσης από την εφαρμογή του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης των Υ/Α με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.
Εισηγούμαστε **ΘΕΤΙΚΑ** για την ανωτέρω ΣΜΠΕ».

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, την Πρόεδρο, τον Περιφερειάρχη, τον Γενικό Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στελέχη της Δ/σης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου, εκπροσώπους του ΤΕΕ, μελετητές των ομάδων που συνέταξαν τις στρατηγική μελέτη και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω, κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ κατά πλειοψηφία

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή «Βορειοδυτική Πελοπόννησος» των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου» με τις παρατηρήσεις ως εξής:

- Να ληφθούν υπόψη οι επιπρόσθετοι περιορισμοί που επιβάλλονται από την υιοθέτηση της **3^{ης} εναλλακτικής λύσης που αφορά την Εφαρμογή του Υφιστάμενου Προγράμματος με Πρόσθετους Περιορισμούς**. Η εν λόγω εναλλακτική λύση, επιβάλλει **χωρικούς και χρονικούς περιορισμούς** για την εφαρμογή του Προγράμματος και καταδεικνύεται από τη ΣΜΠΕ ως η ενδεδειγμένη καθώς διατηρούνται οι θετικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του προγράμματος για τον πληθυσμό και μειώνονται οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- Να υιοθετηθεί **Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** που είναι εθελοντικό και περιγράφεται στη ΣΜΠΕ. Περιλαμβάνει τη συστηματική αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση όλων των περιβαλλοντικών θεμάτων και την παρακολούθηση των δυνητικών σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης των Υ/Α με στόχο την πρόληψη της ρύπανσης, τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής τους απόδοσης και τη συμμόρφωση τους με τις απαιτήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας. Τα πρότυπα που προτείνονται είναι το EMAS (ευρωπαϊκό πρότυπο), το ΕΛΟΤ EN ISO 14001 (διεθνές πρότυπο) και BS 8555 (Βρετανικό Πρότυπο Καθοδήγησης για τη σταδιακή εφαρμογή των προτύπων ISO 14001 και EMAS).

- Να ακολουθούνται οι **προτάσεις, κατευθύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον** που περιγράφονται στη ΣΜΠΕ
- Να υιοθετηθεί **Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης** όπως περιγράφεται στη ΣΜΠΕ και αφορά την παρακολούθηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων που μπορεί να προκληθούν από τη δραστηριότητα και την καταγραφή και τον έλεγχο της συμμόρφωσης από την εφαρμογή του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης των Υ/Α με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.
- Ο θεσμοθετημένος , με τον Ν.4001/11 (Κεφ. Β' περί "Αναζήτησης, Έρευνας & Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων και άλλες διατάξεις", άρθρο 161, παρ.1 & 2), περιφερειακός φόρος με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) από την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων στην περιοχή μας προτείνεται
  - Το ποσοστό του να διαμορφώνεται επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του Αναδόχου πριν την έκπτωση οποιουδήποτε φόρου, τέλους κλπ.
  - Να μην συμψηφίζεται με άλλους πόρους της Περιφέρειας
  - Να αποτελεί την ελάχιστη ανταποδοτική συνεισφορά του αναδόχου προς την Περιφέρεια
  - Η είσπραξή του να γίνεται άμεσα από την Περιφέρεια και χωρίς την μεσολάβηση άλλου φορέα.
  - Η κατανομή του να αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της Περιφερειακής Αρχής, για να είναι εφικτή η συνολική εποπτεία των «ανταποδοτικών παρεμβάσεων».
- Τη θεσμική Σύσταση/Δημιουργία ενός ανεξάρτητου Επιστημονικού Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου και υποβοήθησης της τοπικής κοινωνίας που θα επιλεγεί/προταθεί από τους εκπροσώπους των τοπικών αυτοδιοικήσεων και τους φορείς και θα επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και τεχνικών προδιαγραφών ελέγχου στο σύνολο των εργασιών της έρευνας και εκμετάλλευσης-παραγωγής υδρογονανθράκων. Η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του οργάνου αυτού να γίνεται αποκλειστικά από τον Ανάδοχο.
- Να διαγραφεί από την ανωτέρω μελέτη και από τη σελίδα 44 Κεφάλαιο 4 παράγραφος Α.3: *«Κάλυψη Θερμικών Αναγκών» η φράση 'Με δεδομένο επίσης ότι το φυσικό αέριο δεν θα καλύψει ανάγκες πολλών περιοχών της Ελλάδας και ειδικότερα της Δυτικής Ελλάδας στο άμεσο μέλλον, η κάλυψη θερμικών αναγκών θα συνεχίσει να στηρίζεται σε πετρέλαιο» μιας και η Δυτική Ελλάδα ήδη βρίσκεται σε φάση διερεύνησης και προμελέτης για την έλευση Φυσικού Αερίου μέσω δημιουργίας αποκεντρωμένων συστημάτων τροφοδοσίας.*

Κατά της απόφασης αυτής ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Παράταξης «Αντίσταση Πολιτών Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Χατζηλάμπρου Βασίλειος, Γαβρηλίδης Κωνσταντίνος, Κολοβός Ιωάννης και Κούστας Κωνσταντίνος, οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος και Κοτοπούλης Σπυρίδων, ο Επικεφαλής της Παράταξης «Οικολογική Δυτική Ελλάδα» κ.Κανέλλης Γεώργιος και η Επικεφαλής της Παράταξης «Αριστερή Παρέμβαση-Αντικαπιταλιστική Κίνηση στη Δυτική Ελλάδα».

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ.ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΟΥΣΤΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ